

Augusztus 20-án adják át a nagyközönségnek a Lilla-füred melletti Szent István cseppkőbarlangot

Alig 400 méterre a lillafüredi Palota-szállótól, közvetlenül az autót út mellett szépen kiépített tárna halad a hegy gyomra felé. Ez a tárna a Szent István napján avatásra kerülő Szent István barlang bejárata. Az utóbbi hetekben szokatlan élénkséggel ragadja meg az arra járók figyelmét. Az uttest mellett elhúzódó sín páron teherkocsik állanak, üres gyomruk möhön nyeli azt a rengeteg agyagot, követ, melyet a kubikusok serény raja hord ki éjjel-nappal a barlangból. A barlang szájánál, a pesti utcákról jól ismert kompresszoros furógép csap pokoli lármát.

A nagy sürgés-forgásban csak egy ember nyugodt, a feltárás vezetője, *Kadic Ottokár* dr. főgeológus, egyetemi tanár. Senki se hinné, hogy a sáros, egybeszabott, durvaszövetű ruha a magyar barlangkutatók alapítóját rejti.

Kérésünkre, szíves örömmel, személyesen mutatja be a feltárás alatt álló barlangot az ősz tudós. Egybeszabott ruhát húznak ránk, karbidlámpákat kapunk s már indulunk is, s közben megismerkedünk a kutatás történetével.

„A barlangot 1906-ban fedezte fel *Kadic* dr.; annak idején a barlang bejárata magasban az út felett, a meredek hegyoldalon volt. Kötelek segítségével kellett a majdnem függőleges kürtön leereszkedni a barlang nagytermébe. *Kadic* dr. akkor felmérte, térképezte a barlangot és Szent István barlang néven tudományosan ismertette. A barlangra néhány éve, a Palota-szálló alatti Anna barlang feltárása alkalmával terelődött ismét a figyelem. Akkor készült, a jelenlegi bejáratot képező 52 méteres tárna, s ugyancsak akkor fedezték fel a barlang folytatását is. Ma a barlang körülbelül 12 kisebb-nagyobb terem-ből, számos folyosóból áll. Egyes folyosókban víz van, azonban a nagy, földalatti tóról szóló híresztelések nem felelnek meg a valóságnak. A barlang végén van ugyan egy vízzel telt mély akna, de azt nem lehet tónak nevezni, mivel szélessége mindössze két méter, hosszúsága pedig három méter.”

A bejárat alagút az első terembe torkollik. Impónáló méretek. A terem magassága eléri a 25 métert, hosszúsága több mint 40 méter. Jobbról meredek ösvény vezet a magasba. S festői cseppkőcsoportot pillantunk meg, azonban az igazi meglepetés a terem végén fogad. A víz évszázados munkája tükrös, hófehér fülkéket vájt a kemény sziklába. A legnagyobb fürke bejárata felett sima sziklarajt csüng alá. Nehezen tudjuk elhinni, hogy a munkálatok kezdetekor csak hétrétegnyelvével lehetett a fülkébe lépni. Nem csoda, mert most a legnagyobb ember is csak nagyot ugorva érné el a bejárat tetjét. Elképzelhetetlen mennyiségű anyagot távolítottak el. Naponta 5—7 tehervagon tölt meg a kitermelt kitöltés. Tágas, magas folyosóba érünk, néhány hete itt is csak hasonesuszva lehetett közlekedni.

Jó szerencsétl hallik jobbról is, balról is, amint a munkások közé érünk. A folyosó néhány méter után kettéágazik. A baloldali ágában dolgoznak a furógéppel. 12 méteres áttörés készül, hogy az eddigi fáradságos, sőt veszedelmes utat kényelmesen járhatóval cseréljék ki. 5—12 darab 40—50 cm mély lyukat fúrnak a kemény sziklába, majd robbanóanyagot helyeznek beléjük s naponta háromszor robbantják a tárnát. Mindkét oldalról folyik a furás. Eddig kb. 9 métert haladtak előre s mivel naponta körülbelül 1.5—2 métert haladnak, holnapután reggelre meglesz az új tárna. Addig is a régi utat, a folyosó jobb oldali részét kell követnünk, mely a második terembe vezet. E teremnek falait szép cseppkőképződmények borítják. A terem felső részén pompás cseppkőalakulat, az „Oltás” látható. Rengeteg apró stalaktit, mindegyikének alján egy-egy ragyogó vízcsepp. Maga az alakulat szép oszlopokból áll. Nem is mertük remélni, hogy ez az igénytelen külsejű barlang mily gyönyörű csodákat tartogat a szép iránt érdeklődők részére.

A következő terembe meredek létrán, alacsony, szűk, sáros folyosón keresztül jutottunk el. Mindjárt az elején hatalmas cseppkővárra bukkanunk. Oszlopok, függönyök változtatják egymást. S minél tovább megyünk, annál több meglepetésben van részünk. Pizai ferdetorony, 30 méteres cseppkővízesés, japán pagodák, 5—6 méteres oszlopok, cseppkőerdő stb. fogadják itt a látogatót. S még mindig nincs vége a szépségeknek. Minden terem újabb meglepetést rejt. Egyikben hatalmas szalonnaoldalak, a másikban cseppkőcsipkék, rojtok, stb. csalják ki ajkunkról a bámulat kiáltását.

A munka serényen folyik. Egyes helyeken már elkészültek a betonlépcsők. Vésik a vilányvezeték és a lámpák helyét. A világhírű „Adelsbergi” barlang mintájára készítették a vilányfelszerelést *Kadic* Ottokár. Nagyon szép lesz a barlang. Annak kell lennie, mert olyan lelkésedéssel, látható szeretettel dolgoznak feltárásán.

Végül eljutottunk az utolsó terembe. Jobbról szép piramis látható, az út folytatása elvész a mélybe. Követ veszünk s ledobjuk a mélybe. Sokáig hallani a kő gurulását, ütődését, majd hatalmas loccsanás, vízcsofogás hallatszik. Itt a litokatos mélységben még nagy feladat vár a kutatókra.

A barlangot Szent István napján adják át a nagyközönségnek s ezzel Csonkama-gyarország idegenforgalmi látványosságai egy páratlan szépségű objektummal szaporodtak. A feltárás költségeit a miskolci Erdőgazgatóság új igazgatója, *Hepke* Artur erdőfőtanácsos teremtette elő. Az Anna-barlang foraglmát tekintetbe véve, bizvást remélhető, hogy ez a barlang egy éven belül visszafizeti a befektetett tőkét s azontul sok ezerpengős évi jövedelmet biztosít a kincs tárnak. Sok függ a helyes, célszerű propagandától. Szép kivitelű, olcsó, fényképekkel, térképekkel s részletes leírással ellátott kalauzon dolgozik *Kadic* Ottokár. Megfelelő propagandával nagy forgalmat lehet biztosítani, ha nem is érvük el az „Adelsbergi” barlang évi forgalmát (500.000 ember) annak 4—5 százaléka számíthat a Szent István barlang is.

Hála Istennek legalább ennyit sikerült elérni s az ország most már hét mintaszerűen feltárt barlanggal rendelkezik. Vajon mi lesz az Aggtelekivel? — kérdezzük. Talán ezután belátják az illetékesek a barlangfeltárás rentabilitását s a másfél évszázad óta feltárásra váró Aggteleki barlangra is kiutalják valahonnan a feltárás költségeit. Azonban erre belátható időn belül nincs sok kilátás. Bezzeg, ha külföldön lenne!...

Carolus